Spis treści

Wstęp 1

Uroczystości i symbole szkolne 2

Poczet sztandarowy w szkole 5

Załącznik Nr 1 – Precedencja 8

Załącznik Nr 2 – Używanie symboli państwowych 10

Załącznik Nr 3 – Wykaz aktów prawnych dotyczących symboli, barw narodowych oraz hymnu państwowego 17

Załącznik Nr 4 – Podstawowe informacje o znakach Rzeczpospolitej Polskiej i Narodu Polskiego 18

Załącznik Nr 5 – Nadanie sztandaru Ośrodkowi Szkolno-Wychowawczemu im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Hucie 20

Wstęp

1. Zgodnie z zapisem znajdującym się we wstępie do Ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty:
   „Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła powinna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do pełnienia obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności."
   oraz artykułem 4 ustawy, gdzie czytamy:
   „Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.";
   celowym wydaje się zdefiniowanie i określenie pojęć oraz zachowań uczniów tworzących ceremoniał szkolny.
2. Właściwa postawa ucznia w szkole w szkole powinna wyrażać się przez:
   a) patriotyzm,
   b) szacunek dla symboli narodowych, przez które rozumieć będziemy: godło, flagę, barwy, sztandar oraz hymn narodowy,
   c) szacunek dla symboli szkolnych.
3. Najważniejsze pojęcia to:
   a) **patriotyzm** – to miłość i przywiązanie do ojczyzny, również „małej ojczyzny";
   b) **godło** – wizerunek orła białego zwróconego w prawo ze złotą koroną na głowie, z dziobem i szponami złotymi, w czerwonym polu.
      Heraldyczny znak orła jako godło dynastii państwowej pojawił się w I połowie XIII wieku, za rządów Władysława Łokietka stał się oficjalnym godłem całego państwa, po odzyskaniu niepodległości w 1919 roku Sejm przyjął go za herb państwa. Nowy wizerunek orła został wprowadzony rozporządzeniem Prezydenta RP z 1927 roku, oparty na projekcie prof. Z. Kamińskiego, wzorowany na godle z czasów Stefana Batorego o kształcie prawie identycznym z obowiązującym obecnie. Po 1945 r. orzeł podobny do przedwojennego, lecz bez korony (potwierdzony dekretem z 1955 r.), od 1990 roku orzeł biały z koroną.
   c) **flaga państwowa RP** – to prostokątny płat tkaniny o barwach RP.
      Stosunek szerokości do długości flagi przedstawia proporcja 5:8. Flaga składa się z dwóch równoległych pasów równej długości, górny biały a dolny czerwony. Górny związany jest z orłem herbowym, a dolny czerwony nawiązuje do pola jego tarczy.
   d) **hymn państwowy** – „Mazurek Dąbrowskiego", wprowadzony okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 października 1926 roku, którego współczesny tekst literacki i muzyczny zostały określone w ustawie sejmowej z 31 stycznia 1980 roku;
   e) **hymn szkoły** – (jeżeli zostanie opracowany);
   f) **ceremoniał szkolny** – opis sposobów przeprowadzenia najważniejszych uroczystości szkolnych z udziałem sztandaru Ośrodka. To również zbiór zasad zachowania się dzieci i młodzieży w trakcie uroczystości szkolnych.

Uroczystości i symbole szkolne

4. Do najważniejszych uroczystości tworzących ceremoniał szkolny zaliczamy:
   a) rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
   b) uroczystość wręczenia sztandaru,
   c) inne uroczystości odbywające się z udziałem sztandaru zgodnie z przyjętym harmonogramem uroczystości szkolnych (DEN, uroczystości związane z patronem, ślubowanie nowoprzyjętych uczniów i wychowanków),
   d) uroczystości nawiązujące do rocznic ważnych wydarzeń historycznych:
      · Narodowe Święto Niepodległości – 11 listopada,
      · rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
   e) uroczystości państwowe, samorządowe, innych szkół i placówek, religijne.
5. Do najważniejszych symboli szkolnych zaliczamy:
   a) godło Ośrodka,
   b) sztandar,
   c) hymn Ośrodka (jeśli zostanie opracowany).

Godło – logo jest znakiem rozpoznawalnym placówki. Należy je eksponować podczas uroczystości, na dyplomach, pismach urzędowych, znaczkach, identyfikatorach, itp.

Sztandar Ośrodka jest dla całej społeczności symbolem Małej Ojczyny jaką jest Ośrodek i jego najbliższe środowisko, jest symbolem historii i tradycji placówki. Jest znakiem łączącym tych, którzy opuszczają jej progi, obecnych i przyszłych jej uczniów, wychowanków. Ma jednoczyć młodzież, nauczycieli i pozostałych pracowników oraz rodziców wokół wspólnych wartości i zadań, oraz wypełniania misji przygotowującej dzieci i młodzież do funkcjonowania w codziennym życiu zapewniającej im poczucie bezpieczeństwa, akceptacji, pewności siebie i umiejętności przezwyciężania trudności i własnych ograniczeń.

Opis sztandaru

Sztandar jest to prostokątny płat tkaniny dwustronnie haftowany o wymiarach 105 cm x 100 cm, obszyty złotą taśmą oraz złotymi frędzlami, umieszczony na drzewcu wykonanym z drewna toczonego zakończonego głowicą w formie orła w koronie.

Strona I – awers

Na biało-czerwonym tle symbolizującym flagę Rzeczypospolitej Polskiej znajduje się centralnie umieszczone godło państwowe – wizerunek orła białego ze złotą koroną na głowie zwróconej w prawo, z rozwiniętymi skrzydłami, z dziobem i szponami złotymi, w czerwonym polu tarczy herbowej.

Strona II – rewers

Na białym tle – symbolu czystości, niewinności, bezpieczeństwa centralne miejsce zajmuje zarys serca, którego dzieci tak bardzo potrzebują, które dzieli się z innymi tym, co w nim najlepsze. W swojej dalszej części serce obejmuje symbol Orderu Uśmiechu, jedynego odznaczenia przyznawanego przez dzieci za okazywane im serce, przyjaźń, dobroć, cierpliwość. Nad sercem został umieszczony napis:

OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY

pod symbolami w półokręgu widnieje napis:

im. KAWALERÓW ORDERU UŚMIECHU

a w dolnej części w linii prostej napis:

w HUCIE

Litery mają barwę złota, złoto bowiem tradycyjnie jest symbolem najwyższych wartości.

Poczet sztandarowy w Ośrodku

Sztandarem powinien opiekować się poczet sztandarowy (3 osoby) wybrany spośród zaproponowanych przez Radę Pedagogiczną uczniów. Obok zasadniczego składu powinien zostać wybrany skład „rezerwowy".
Sztandar powinien uczestniczyć w najważniejszych uroczystościach szkolnych (wymienionych powyżej) oraz poza placówką na zaproszenie innych szkół i instytucji.
W przypadku, gdy poczet sztandarowy uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar powinien być ozdobiony czarnym kirem. Na sztandarze wstążkę kiru przywiesza się w miejscu jego zamocowania na drzewcu od lewej górnej strony do prawej. Nie jest określona szerokość kiru.
Podczas dłuższych przemarszów dopuszcza się możliwość trzymania sztandaru na ramieniu. Jednak przy wchodzeniu na salę lub plac uroczystości zawsze należy pochylić go do przodu.
W czasie uroczystości kościelnych sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez podawania komend. W czasie wprowadzania sztandaru wszyscy wstają. Poczet przechodzi przez kościół, trzymając sztandar pod kątem 45% do przodu i staje po lewej lub po prawej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych ludzi, podnosząc sztandar do pionu.
W trakcie Mszy Św. lub innej uroczystości członkowie pocztu sztandarowego nie klękają, nie przekazują znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „**Baczność**" lub „**Spocznij**". Pochylenie sztandaru pod kątem 45% do przodu w pozycji „**Baczność**" następuje w następujących sytuacjach:

a) podczas każdego podniesienia Hostii: w czasie Przemienienia, przed Komunią Św., oraz w trakcie trzykrotnego podniesienia Monstrancji przy Wystawieniu Najświętszego Sakramentu;
b) podczas opuszczania trumny do grobu;
c) podczas ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejś pamięci;
d) podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez wyznaczone delegacje; na każde polecenie opuszczenia sztandaru wydane przez księdza lub inną przemawiającą osobę.

Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie.

- Uczeń – ciemny garnitur, biała koszula i krawat, lub ciemne spodnie, biała koszula i krawat.
- Uczennice – biała bluzki i ciemne spódnice.

Insygnia pocztu sztandarowego:

- biało-czerwone szarfy przewieszone przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze,
- białe rękawiczki.

Insygnia pocztu sztandarowego przechowywane są w gablocie razem ze sztandarem. Całością spraw organizacyjnych pocztu zajmuje się opiekun pocztu wyznaczony przez dyrektora spośród nauczycieli szkoły.
Jeżeli placówka posiada własny hymn znajomość słów to jeden z ważnych obowiązków uczniowskich. Podczas wykonywania hymnu Ośrodka uczniowie zachowują się podobnie, jak w czasie wykonywania hymnu państwowego.

6. Opis zachowania uczniów w trakcie oficjalnych uroczystości

Osoba prowadząca uroczystość podaje komendę:

„**Baczność**”
„**Poczet sztandarowy wprowadzić**” – uczniowie, zachowują postawę zasadniczą. Poczet sztandarowy wchodzi na miejsce uroczystości. Jeśli droga przemarszu jest wąska, poczet może iść „gęsiego”, przy czym osoba trzymająca sztandar idzie w środku. W trakcie przemarszu wszyscy stoją, a sztandar należy pochylić pod kątem 45° do przodu. Poczet zajmuje miejsce po lewej lub prawej stronie sali, przodem do zgromadzonych i podnosi sztandar do pionu.

Po wprowadzeniu sztandaru, prowadzący podaje kolejną komendę:

„**Do hymnu państwowego**” – odśpiewany lub odtworzony zostaje hymn państwowy. Zgodnie z istniejącym prawem jest to „Mazurek Dąbrowskiego” W trakcie hymnu sztandar jest pochylony pod katem 45°.

Po odśpiewaniu (wysłuchaniu) hymnu prowadzący podaje następną komendę:

„**Do hymnu Ośrodka**” (jeżeli jest).

Po odśpiewaniu hymnu Ośrodka (sztandar pochylony pod kątem 45°) prowadzący podaje komendę :

„**Po hymnie**” – uczestnicy uroczystości przyjmują postawę swobodną.
Hymn państwowy wykonywany jest przed hymnem szkoły w czasie uroczystości państwowych, rocznic świąt narodowych. W innych przypadkach powinien być wykonywany hymn Ośrodka.

Na zakończenie uroczystości prowadzący podaje komendę:

„**Poczet sztandarowy wyprowadzić**” – zachowanie młodzieży i czynności pocztu są analogiczne do sytuacji wprowadzania pocztu do sali.

7. Sposób zachowania pocztu sztandarowego

Sztandarem wykonuje się następujące chwyty:

a) „**Na ramię**”
b) „**Prezentuj**”
c) „**Do nogi**”

- Wykonując chwyt „**Na ramię**”, chorąży prawą ręką (pomagając sobie lewą) kładzie drzewce na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45° (w stosunku do ramienia).
- Wykonując chwyt „**Prezentuj**” z położenia „**Do nogi**”, sztandarowy podnosi sztandar prawą ręką pionowo do góry wzdłuż prawego ramienia. Następnie lewą ręka chwyta drzewce sztandaru tuż pod prawą i opuszcza prawą rękę na całej długości, obejmując dolną cześć drzewca. Asysta sztandaru w postawie zasadniczej.
- Wykonując chwyt „**Do nogi**” z położenia „**Prezentuj**” lub z położenia „**Na ramię**”, sztandarowy przenosi sztandar prawą ręką (pomagając sobie lewą) do nogi. Chwyt „**Do nogi**” wykonuje się na komendę: „**Baczność**”.
- Salutowanie sztandarem wykonuje się z postawy „**Prezentuj**”, chorąży robi zwrot w prawo skos z równoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyla sztandar w przód do 45°. Po czasie „salutowania” przenosi sztandar do postawy „**Prezentuj**”.

- Sztandar należy również pochylić podczas wciągania flagi państwowej na maszt oraz w przypadku ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejś pamięci.

8. Ceremoniał przekazania opieki nad sztandarem odbywa się w czasie uroczystego zakończenia roku szkolnego w bezpośredniej obecności Dyrektora Ośrodka.

   Najpierw występuje poczet sztandarowy ze sztandarem, a następnie wychodzi nowy skład pocztu. Jako pierwszy zabiera głos dotychczasowy chorąży pocztu sztandarowego, który mówi:

   Przekazujemy Wam sztandar – symbol historii i tradycji naszej placówki.
   Opiekujcie się nim i godnie reprezentujcie nasz Ośrodek.

   Na co chorąży nowego pocztu sztandarowego odpowiada:

   Przyjmujemy od was sztandar. Obiecujemy dbać o niego, sumiennie wypełniać swoje obowiązki i być godnymi reprezentantami Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Hucie.

   Po tych słowach dotychczasowa asysta przekazuje insygnia.

   Chorąży salutuje sztandarem, nowy chorąży przyklęka na prawe kolano, całuje róg sztandaru, po tym następuje przekazanie sztandaru, a następnie pozostałych oznak pocztu sztandarowego: rękawiczki, szarfy.
   Po przekazaniu sztandaru stary skład pocztu sztandarowego dołącza do pozostałych na sali uczniów.

Załącznik Nr 1

Precedencja

W życiu placówki ważne uroczystości uświetniają swoją obecnością zaproszeni goście.

Precedencja to porządek (witania, przemawiania, zajmowania miejsc) podczas oficjalnych spotkań władz państwowych. W Polsce precedencja uzależniona jest od zajmowanego stanowiska i wygląda następująco:

Precedencja stanowisk umocowanych konstytucyjnie i kierowniczych państwowych:

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- marszałek Sejmu,
- marszałek Senatu,
- prezes Rady Ministrów,
- prezes Trybunału Konstytucyjnego,
- prezes Sądu Najwyższego,
- ministrowie,
- prezes NBP,
- prezes NSA,
- prezes NIK,
- rzecznik praw obywatelskich,
- prezes Instytutu Pamięci Narodowej,
- parlamentarzyści,
- szef Kancelarii Prezydenta,
- szefowie Kancelarii Sejmu i Senatu,
- szef Kancelarii Premiera,
- szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- sekretarz stanu,
- kierownik urzędu centralnego,
- wojewoda.

Precedencja stanowisk administracji rządowej i samorządowej w województwie:

- wojewoda,
- marszałek województwa,
- przewodniczący Sejmiku Województwa,
- wicewojewoda,
- kurator oświaty
- prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej,
- przewodniczący Samorządowego Kolegium Odwoławczego,
- wiceprzewodniczący Zarządu Województwa,
- wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa,
- wizytator kuratorium oświaty
- członek Zarządu Województwa,

- radny województwa,
- dyrektor generalny Urzędu Wojewódzkiego,
- skarbnik województwa,
- inni zaproszeni goście.

Precedencja stanowisk samorządowych w powiecie:

- starosta,
- przewodniczący Rady Powiatu,
- wicestarosta,
- dyrektor wydziału oświaty
- wiceprzewodniczący Rady Powiatu,
- inspektor wydziału oświaty
- członek Zarządu Powiatu,
- radny powiatu,
- sekretarz powiatu,
- skarbnik powiatu
- inni zaproszeni goście

Precedencja stanowisk w gminie (mieście):

- wójt (burmistrz, prezydent miasta),
- przewodniczący rady gminy (miasta),
- zastępca wójta (burmistrza, prezydenta miasta),
- dyrektor wydziału oświaty,
- wiceprzewodniczący rady gminy (miasta),
- radny gminy (miasta),
- sekretarz gminy (miasta),
- skarbnik gminy (miasta),
- inspektor nadzorujący placówkę
- sołtys,
- przewodniczący zarządu dzielnicy (osiedla)
- inni zaproszeni goście.

Zaproszonych gości powinien powitać dyrektor w wejściu do placówki. Jeżeli tego obowiązku nie może wypełnić sam, deleguje swojego zastępcę. Gości wita w swoim gabinecie dyrektor i prowadzi na miejsce uroczystości.

Załącznik Nr 2

Używanie symboli państwowych

Zbiór wskazówek określających zasady posługiwania się symbolami państwowymi w administracji publicznej (rządowej, samorządowej oraz w szkołach i placówkach oświatowych)

- Godło i flaga są symbolami państwa, do których należy się odnosić z należną czcią i szacunkiem.
- Znaki państwowe mają pierwszeństwo przed każdym innym znakiem, np. znakami samorządowymi, organizacji, instytucji itp.
- Miejscem pierwszym (uprzywilejowanym) jest zawsze prawa strona osoby stojącej tyłem do budynku lub na prawo od godła, patrząc od strony godła (tj. kierunek, w którym patrzy orzeł). W heraldyce przyjmuje się odwrotny kierunek patrzenia, tj. nie z punktu widzenia obserwatora, ale z punktu widzenia godła lub flagi.

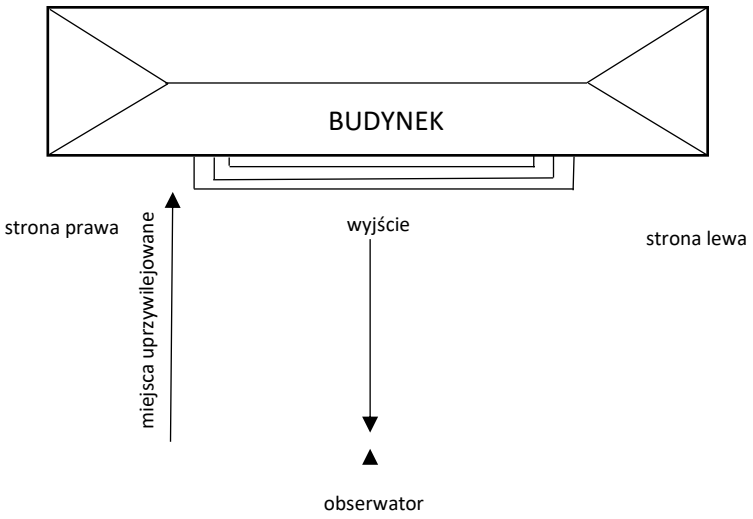

- Znaki państwowe gospodarza mają pierwszeństwo przed równorzędnymi im w hierarchii znakami państwa, w imieniu którego odbywa się wizyta władz państwowych.
- Tradycyjnie godło i flaga pełnią rolę szczególnych znaków informacyjnych – należy je umieszczać w takich miejscach i w takiej liczbie, aby tę rolę spełniały; przy zwielokrotnieniu stają się dekoracją.

W instytucji zobowiązanej do używania godła i wywieszania flagi RP zapisy określające odpowiedzialność za używanie symboli państwowych powinny być wprowadzone do regulaminu organizacyjnego lub innego dokumentu określającego zakresy obowiązków odpowiedzialnych pracowników.

Odpowiedzialność powinna obejmować w szczególności:

- właściwe umieszczanie godła i flag,
- okresowe sprawdzanie ich stanu,
- wymianę zużytych,
- terminowe wywieszanie flag,
- zbieranie flag wycofanych z użytku w celu ich godnego zniszczenia.

Używane godła i flagi muszą być zgodne z wzorami określonymi w ustawie. W związku z tym przy zakupie nowych godeł i flag należy upewnić się, że są zgodne z wzorami zawartymi w ustawie (żądać poświadczenia producenta o zgodności lub przynajmniej porównać z wzorami zawartymi w ustawie). W Polsce nie ma wymogu uzyskania licencji na produkcję godeł i flag odpowiadających wzorom ustawowym. W rezultacie dostępne na rynku godła i flagi często nie spełniają wymogów ustawowych (np. niezachowanie wymaganych proporcji, kolorów, odcieni, kształtów itp.). Godła i flagi powinny być utrzymywane w czystości i w dobrym stanie fizycznym, tj. niezniszczone, nieuszkodzone, niezgniecione, niepostrzępione, nie wyblakłe itp. Przydatne jest określenie minimalnej częstotliwości wymiany flag na czyste oraz czyszczenia godeł. Natychmiast należy reagować w przypadkach zanieczyszczenia (np. spowodowanego warunkami atmosferycznymi) lub uszkodzenia. Godła i flagi powinny być przechowywane w czystym pomieszczeniu, w sposób zabezpieczający je przed zniszczeniem lub kradzieżą. Wycofane z użycia godła i flagi nie mogą być wyrzucane do śmietnika, lub porzucane w przypadkowych miejscach, ale powinny być gromadzone i niszczone w sposób godny, najlepiej palone, po pozbawieniu ich cech używalności. Przed zniszczeniem flaga powinna być rozcięta, aby rozdzielić barwy. Metalowe tablice z godłem należy dokładnie zamalować przed zezłomowaniem lub pociąć. Instytucje zobowiązane do używania godła i flag RP powinny prowadzić ewidencję przychodów (zakupy) oraz rozchodów (protokoły niszczenia).

Godło

- Godło należy umieszczać w sposób zapewniający mu należną cześć i szacunek.
- Poza wizerunkiem godła zgodnym z ustawą, możliwe jest eksponowanie wizerunku orła artystycznie przetworzonego, jednak nie może on zastępować wizerunku ustawowego.
- Nie należy używać godła z okresu PRL z dorobioną koroną.

Placówka oświatowa zobowiązana jest do umieszczania godła:

- Na zewnątrz
    - tablica z godłem po prawej stronie lub nad wejściem do budynku oraz tablice z nazwą Ośrodka oraz szkół funkcjonujących w placówce, po prawej stronie, poniżej godła,
    - jeżeli w budynku jest kilka urzędów, na budynku należy umieścić jedną tablicę z godłem, a poniżej tablice z nazwami poszczególnych instytucji,
    - jeżeli na siedzibie organu samorządowego eksponowany jest herb miasta czy gminy, to powinien być umieszczony poniżej godła państwowego, lub po drugiej (lewej) stronie wejścia.
- Wewnątrz (pomieszczenia urzędowe, sale posiedzeń, sale wykładowe i lekcyjne)
    - pomieszczenia urzędowe należy rozumieć jako:
        - pomieszczenia zajmowane przez kadrę kierowniczą jednostki (tj. ścisłe kierownictwo),
        - pomieszczenia, w których ma miejsce kontakt obywatela z urzędem, szkołą lub innymi placówkami oświatowymi,
    - pozycja godła w pomieszczeniu – najlepiej na ścianie na wprost wejścia, nad biurkiem urzędnika, albo na innej ścianie w miejscu widocznym od wejścia. Na tej samej ścianie lub części ściany, na której umieszczone jest godło, nie należy umieszczać innych obiektów (np. kalendarze, obrazy, zdjęcia, tablice itp.).
- Strony internetowe szkoły.

Jednostki zobowiązane do umieszczania godła powinny je umieszczać również na swoich stronach internetowych, przy czym godło powinno być zgodne z wzorem ustawowym. Poza ustawowym godłem można umieścić również jego wizerunek artystycznie przetworzony. Jeżeli poza godłem umieszcza się na stronie również inny znak (np. godło województwa, miasta lub gminy) godło państwowe powinno być umieszczone na pozycji uprzywilejowanej.

Używanie wizerunku orła ustalonego dla godła przez jednostki zobowiązane:
Dokumenty

- używanie wizerunku orła na pismach i dokumentach urzędowych powinno być zastrzeżone dla najwyższych przedstawicieli urzędu w oparciu o przepisy odrębne, np. Rozporządzenie MEN w sprawie zasad wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (…),
- wizerunek orła używany w urzędzie, szkole lub innej placówce oświatowej powinien być zgodny z wzorem ustawowym i starannie wykonany (unikać zlewania się linii); wzór orła do stosowania przez osoby uprawnione w jednostce powinien być ujednolicony (np. wielkość, grubość linii, kolor, miejsce umieszczania),
- wizerunek orła powinien być umieszczany na dokumentach urzędowych, które zawierają decyzje albo postanowienia organów państwowych, lub takich, które urzędowo poświadczają ważne fakty i uprawnienia,
- instrukcja kancelaryjna w jednostce powinna określać zasady umieszczania godła na blankietach korespondencyjnych i dokumentach,

Umieszczanie godła na wizytówkach, teczkach i innych przedmiotach powinno być zastrzeżone dla najwyższych przedstawicieli urzędu.

Flaga

- Flaga państwowa może być wyeksponowana na stałe przed urzędem, np. przy wejściu, w celu podkreślenia, że jest to urząd państwowy; w nocy flaga powinna być oświetlona.
- Rozróżnienie w ustawie: flagę podnosi się – wciąga na maszt przed budynkiem lub na dachu (oznacza to, że każdy urząd powinien mieć maszt), umieszczać – na drzewcu na ścianie budynku lub wewnątrz.
- Zgodnie z ogólnie przyjętym zwyczajem flagę podnosi się do godziny 8.00 rano, a opuszcza się o zachodzie słońca.
- Sposób eksponowania flagi przez jednostkę (przed oficjalną siedzibą, na zewnątrz i wewnątrz) powinien służyć przekazaniu odpowiedniego komunikatu:
    - na dachu siedziby – informuje, że głowa państwa przebywa w swojej siedzibie lub organ kolegialny obraduje;
    - przed budynkiem – podkreśla publiczny charakter obiektu;
    - wewnątrz – potwierdza komunikaty zewnętrzne, a w przypadku wystawienia jej obok godła państwa lub organizacji dopełnia symbolikę państwową lub organizacyjną;
    - umieszczenie większej liczby flag państwowych jest oficjalną dekoracją akcentującą uroczystość państwową lub narodową.

Siedziba placówki oświatowej

- uroczystości, rocznice i święta państwowe:
  - flaga podniesiona na lub przed siedzibą, a ponadto budynek powinien być dodatkowo udekorowany flagami;
  - flagi powinny być podniesione najpóźniej do godziny 8^{00};
  - jeżeli uroczystość, rocznica lub święto przypada w przeddzień dni wolnych od pracy, flagi mogą być podniesione przez kilka dni, z tym że jeżeli są pozostawione na noc, to powinny być oświetlone;
  - jeżeli w budynku znajduje się kilka urzędów, flagę wywiesza urząd, który zarządza budynkiem;
  - wielkość flagi powinna być dostosowana do wielkości obiektu (nieodpowiednie jest umieszczanie bardzo małej flagi na dużym obiekcie lub odwrotnie) oraz warunków otoczenia (np. zbyt długa flaga, sięgająca głów przechodniów).

Szczegółowe wskazówki dotyczące postępowania z flagą państwową:

- na fladze nie wolno umieszczać ani przyczepiać do niej żadnego znaku, litery słowa, liczby, czy jakiegokolwiek rysunku;
- gdy flaga jest wywieszona, powinna zajmować pozycję uprzywilejowaną;
- flaga powinna być tak umieszczana, aby nie dotykała podłoża, podłogi lub nie była zamoczona w wodzie;
- flaga powinna być zabezpieczona przed zniszczeniem, zerwaniem lub upadkiem na ziemię;
- podczas ulewy lub przy bardzo silnym wietrze flagę należy zdjąć lub, jeżeli musi być wywieszona (np. podczas wizyty oficjalnej) należy dbać, aby nie uległa zniszczeniu lub zerwaniu. O ile do tego dojdzie, należy ją bezzwłocznie zdjąć;
- flaga powinna być wciągana na maszt i opuszczana w sposób energiczny, a jeżeli podczas jej podnoszenia jest wykonywany hymn, tempo podnoszenia flagi należy dostosować do czasu wykonywania hymnu (zacząć i skończyć jednocześnie);
- jeżeli flaga RP jest umieszczona na pojeździe, powinna znajdować się po jego prawej stronie;
- jeżeli flaga jest umieszczona na podium mówcy, powinna znajdować się na prawo od mówcy; zwróconego twarzą do słuchaczy lub płasko na ścianie, nad mówcą lub za nim;
- po przecięciu wstęgi w barwach państwowych z okazji uroczystości otwarcia jakiegoś obiektu lub odsłonięcia pomnika, wstęgę należy zabezpieczyć, aby nie upadła na ziemię, nie leżała na ziemi, ani nie była deptana;
- jeśli używa się flagi do przykrycia posągu lub pomnika podczas uroczystości jego odsłaniania, nie można dopuścić, aby flaga upadła na ziemię;
- w przypadku ogłoszenia żałoby narodowej flagę wywiesza się opuszczoną do połowy masztu w ten sposób, że podnosi się ją do samej góry, a następnie opuszcza do połowy masztu. Przy jej zdejmowaniu podobnie, należy najpierw podnieść ją do samej góry następnie opuścić całkowicie. Jeżeli nie ma takiej możliwości (brak masztu) żałobę można wyrazić wywieszając czarną flagę na pozycji na lewo od flagi państwowej lub poprzez przymocowanie do drzewca czarnej wstęgi;
- instytucja odpowiedzialna za organizację obchodów, podczas których używane są flagi z papieru, powinna zapewnić odpowiednie warunki do ich zebrania po zakończeniu uroczystości

oraz odpowiedniego zniszczenia. Flagi nie powinny być wyrzucane do śmietnika ani rzucane na ziemię.

Eksponowanie flagi RP z innymi flagami, np. organizacji krajowych, innych krajów lub organizacji międzynarodowych:

- jeżeli wraz z flagą RP eksponowane są flagi różnych krajów i organizacji, maszty powinny być tej samej wysokości;
- flaga RP powinna być podnoszona jako pierwsza i opuszczana jako ostatnia;
- flaga państwowa nie powinna być wywieszana na jednym maszcie lub drzewcu razem z inną flagą lub flagami;
- jeżeli flaga państwowa jest eksponowana w jednej linii z innymi flagami (np. samorządowymi) lub flagami innych krajów, powinna zajmować pozycję uprzywilejowaną, tj. skrajną na prawo;
- flagi organizacji międzynarodowych (np. Unia Europejska lub NATO) nie mają statusu flag państwowych i powinny zajmować drugie miejsce w stosunku do flagi państwowej, tj. po lewej stronie.

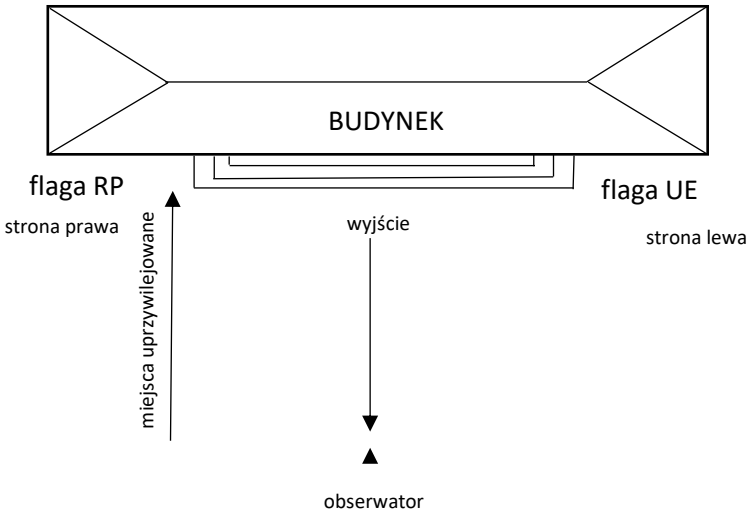

Zasady umieszczania większej liczby flag:

- *dwie flagi* oraz cztery i więcej: pozycja uprzywilejowana skrajna i po prawej stronie (flaga RP powinna być po prawej stronie, następnie flagi gości umieszczone wg nazw państw w porządku alfabetycznym - w języku polskim, angielskim, francuskim lub innym, zależnie od okoliczności);
- *trzy flagi*: pozycja uprzywilejowana w środku, drugie miejsce po prawej stronie, trzecie po lewej (np. flaga gospodarza w środku, flaga gościa po prawej stronie, flaga organizacji międzynarodowej, np. UE, po lewej stronie);
- gdy flaga państwowa jest umieszczona przy ścianie z inną flagą na skrzyżowanych drzewcach flaga, RP powinna być umieszczona po prawej stronie, a jej drzewce powinno być umieszczone przed drzewcem drugiej flagi.

Chcemy być szanowani - szanujmy swoje symbole.

To proste stwierdzenie odnosi się do symboli, które decydują o tożsamości naszego państwa. Stanowią nierozerwalną część tradycji Polski i Polaków . Poszanowanie dla nich powinno stać się zewnętrzną oznaką patriotyzmu i poświęcenia Ojczyźnie. Po II wojnie światowej symbole państwowe były zawłaszczane przez państwo. Dziś, kiedy obywatele nie mają już takich ograniczeń, ważne jest by wiedza na ten temat była propagowana wśród nich, bowiem jest ona niewystarczająca.

- Godło, flaga i hymn są symbolami naszego państwa, do których należy odnosić się z należną czcią i szacunkiem.
- W Polsce nasze symbole państwowe mają pierwszeństwo przed każdym innym znakiem, np. znakami stowarzyszeń, miast, organizacji krajowych i międzynarodowych.
- Miejscem pierwszym (uprzywilejowanym) jest zawsze prawa strona osoby stojącej tyłem do budynku lub na prawo od godła, patrząc od strony godła (tj. kierunek, w którym patrzy orzeł). Jest to zasada heraldyczna, przeniesiona do protokołu flagowego, zgodnie z którą prawą stronę tarczy herbowej określa się z pozycji trzymającego ją niegdyś rycerza.
- Tradycyjnie godło i flaga pełnią rolę szczególnych znaków informacyjnych: umieszczone na lub wewnątrz budynku komunikują, że znajduje się w nim urząd administracji publicznej, placówka oświaty. Umieszczone w większej liczbie stają się dekoracją akcentującą wydarzenie państwowe lub narodowe.
- Otaczanie symboli RP czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego z nas, dlatego powinniśmy reagować na wszelkie przejawy braku czci i szacunku oraz zgłaszać to odpowiednim organom(np. straży miejskiej, policji).

Uwagi dla uczniów i pracowników oświaty

- Wywieszajmy flagi, aby uczcić ważne uroczystości, rocznice i święta państwowe.
- Flagi możemy wywieszać również wówczas, kiedy chcemy uczcić ważne wydarzenia naszego życia prywatnego. Tak robi się w wielu krajach.
- Flaga z godłem nie powinna być używana przez obywateli, ponieważ jest zastrzeżona wyłącznie dla grupy podmiotów określonych w ustawie (placówki dyplomatyczne, lotniska, samoloty cywilne podczas lotów za granicą, kapitanaty portów, na statkach morskich).
- Flaga, którą wywieszamy powinna być czysta, wyprasowana.
- Wywieszona flaga powinna być przymocowana w taki sposób, aby nie uległa zerwaniu, np. przywiązana lub przymocowana pinezką do drzewca.
- Flaga powinna być tak umieszczana, aby nie dotykała podłoża, podłogi lub nie była zamoczona w wodzie.
- Jeżeli flaga zaplącze się dookoła drzewca, trzeba ją rozplątać. Zaplątana flaga nie jest ozdobą.
- Jeżeli flaga jest w stanie nienadającym się już do użytku, powinna być zniszczona w sposób godny, najlepiej przez spalenie lub pocięcie w taki sposób, aby rozdzielić barwy.
- Podczas ceremonii podnoszenia albo opuszczania flagi, lub gdy flaga jest niesiona podczas pochodu, przemarszu, przeglądu, wszystkie osoby, z wyjątkiem tych, które są w mundurach, powinny być zwrócone twarzą do flagi i przyjąć postawę wyprostowaną.
- Nie wywiesza się godła ani flagi, jeżeli są one brudne, podarte, spłowiałe lub pomazane.
- Flagi opuszczamy do połowy masztu tylko w szczególnych, określonych sytuacjach (żałoba).

- Drzewce lub maszt flagi przeznaczone są tylko do tego celu, nie umieszcza się na nich żadnych dekoracji ani znaków reklamowych.
- Na godle ani fladze nie należy umieszczać jakichkolwiek napisów, rysunków, znaków, liter, obrazków.
- Pamiętajmy, że flaga lub barwy wywieszane „do góry nogami" nie symbolizują już państwa polskiego.
- Trzeba zwracać uwagę na właściwą kolejność barw, jeżeli umieszczane są pionowo, kolor biały powinien znajdować się po lewej stronie płaszczyzny oglądanej z przodu.
- Osoby z umieszczonym na ubraniu wizerunkiem godła lub flagi powinny o tym pamiętać i zachowywać się godnie.
- Artystyczne przetworzenia wizerunków flagi lub godła nie mogą ich ośmieszać.
- Symboli państwowych nie umieszcza się na chusteczkach, serwetkach lub innych przedmiotach przeznaczonych do okresowego użycia i następnie wyrzucanych.
- Niedopuszczalne jest niszczenie lub uszkadzanie godła albo flagi ani niegodne zachowanie przy symbolach.
- Podczas wykonywania lub odtwarzania hymnu państwowego obowiązuje zachowanie powagi i spokoju oraz zdjęcie nakrycia głowy (mężczyźni).
- Nie należy nadużywać symboli państwowych podczas akcji protestacyjnych organizowanych przez grupy zawodowe lub społeczne, jeżeli nie jest to związane z walką o dobro całego narodu.
- Symbole państwowe innych państw należy traktować z takim samym szacunkiem, jakiego oczekujemy od innych w stosunku do polskich symboli państwowych.

Warto by dyrektor szkoły, kierownik placówki oświatowej ustalił dni w roku ,w których będzie wywieszona flaga państwowa np. 1 maja – Święto Państwowe, 2 maja, 3 maja, 5 i 9 maja – Święta Europejskie, 11 listopada, czy święta związane z patronem szkoły.

Załącznik Nr 3

Wykaz aktów prawnych

dotyczących symboli, barw narodowych oraz hymnu państwowego:

1. Konstytucja RP (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483)
2. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. 2005 r. Nr 235 poz. 2000)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej(Dz. U. 2005 Nr 172 poz. 1439)
4. Ustawa z dnia 20 lutego 2004 r. o zmianie ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2004 r. Nr 49 poz. 467)
5. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 października 1990 r. w sprawie ochrony nazwy państwa polskiego (M.P. 1990 Nr 39 poz. 306)
6. Ustawa z dnia 18 maja 1990 r. o zmianie ustawy o samorządzie terytorialnym oraz innych ustaw (Dz. U. 1990 r. Nr 34 poz. 199)
7. Ustawa z dnia 9 lutego 1990 r. o zmianie przepisów o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 1990 r. Nr 10 poz. 60)
8. Ustawa z dnia 10 maja 1985 r. o zmianie niektórych przepisów prawa karnego i prawa o wykroczeniach (Dz. U. 1985 r. Nr 23 poz. 100)
9. Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 roku o godle ,barwach i hymnie Rzeczpospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 7 poz.18 ze zm.)
10. Dekret z dnia 7 grudnia 1955 roku o godle i barwach Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. 1955 r. Nr 47, poz. 3146ze zm.)

Załącznik Nr 4

Podstawowe informacje o znakach Rzeczpospolitej Polskiej i Narodu Polskiego

Herb, flaga oraz hymn to znaki określające suwerenność naszego państwa.
Herby, czyli znaki rodów, państw, miast, opisuje się za pomocą odpowiedniej terminologii.

Herb posiada :

a) **tarczę** (jej powierzchnię nazywamy polem) oraz godło (znak w polu tarczy). Często pojęcie herbu utożsamia się z wyobrażeniem orła białego podczas, gdy jest to tylko godło czyli część herbu. Błędne zapisy tego dotyczące znajdują się nawet w konstytucji RP. Nazwą herbu naszego państwa jest Orzeł Biały. Jest to wizerunek Orła Białego ze złotą koroną na głowie zwróconej w prawo, z rozwiniętymi skrzydłami, z dziobem i szponami złotymi, umieszczony w czerwonym polu tarczy. Nie znamy dokładnie genezy naszego herbu. Wiadomo, że znak orła został przyjęty przez książąt piastowskich w całej Polsce. Miało to miejsce w I połowie XIII wieku. Orzeł jako znak książęcy podtrzymywał świadomość wspólnego pochodzenia. Po okresie rozbicia dzielnicowego Przemysł II , koronując się na króla Polski w 1295 roku powrócił do znaku Orła Białego Wizerunek orła z jego pieczęci jest najstarszym wyobrażeniem w pełni ukształtowanego herbu. Warto zdać sobie sprawę, że jest to jeden z najstarszych na świecie herbów państwowych. Nie został zmieniony przez 700 lat, poza okresem zaborów i PRL. Ostatni Jagiellonowie wprowadzili zwyczaj łączenia znaku orła z osobistym monogramem królewskim wiązanym na piersiach orła. Po podpisaniu unii lubelskiej orzeł był zawsze znakiem Korony. W dobie królów elekcyjnych do czteropolowego herbu dodawano tarczę środkową z herbem panującego. Okres rozbiorów spowodował, Ŝe Orzeł Biały stracił samodzielny byt. Po wybuchu powstania listopadowego , rząd narodowy wprowadził herb przedstawiający Orła Białego z Pogonią Litewską na dwudzielnej tarczy. W powstaniu styczniowym w 1863 roku władze wprowadziły koronę jagiellońską, która łączyła Orła, Pogoń i św. Michał Archanioła. Po odzyskaniu niepodległości w 1919 Sejm Ustawodawczy przywrócił jako herb państwa Orła Białego. Jego stylizacja nawiązywała do czasów Stanisława Augusta Poniatowskiego. W 1927 roku rozporządzenie Prezydenta RP zmieniło nieco wizerunek Orła. W takiej formie przetrwał on na obczyźnie do 1956 roku. W PRL zachowano wizerunek Orła z 1927 roku, ale pozbawiono go korony. Oficjalny wzór współczesnego Orła Białego pochodzi z 1990roku.

b) **flagę** to jak wiadomo znak złożony z barw narodowych. Pojęcie flagi pojawia się dopiero na przełomie XIX i XX wieku. W dawnej Rzeczpospolitej używano chorągwi państwowej heraldycznej – czerwonej z wizerunkiem Orła Białego. Biało-czerwone barwy pojawiały się rzadko. Pod koniec XVIII wieku i w czasach Księstwa Warszawskiego pojawiały się w formie kolistej kokardy. W czasie powstania listopadowego 7 lutego 1831 roku kokardy biało-czerwone uznano za barwy narodowe. Nawiązywały one do bieli Orła i Pogoni oraz czerwieni ich pól. Warto podkreślić, że Polska ma jedne z najstarszych w świecie zdefiniowane barwy narodowe.

c) **hymn państwowy Mazurek Dąbrowskiego**. W 1797 roku w Reggio nell Emilia Józef Wybicki napisał słowa do melodii, która muzykolodzy uznają za anonimową. Tak powstała „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech" jej słowa różnią się od słów dzisiejszego hymnu.

Od czasów powstania listopadowego uznawano ją za pieśń narodową. Od 1918 roku wykonywano jako hymn państwowy. Pod względem prawnym usankcjonowano tą sytuację dopiero w 1926 i 1927 roku. Najpierw Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydało okólnik do kuratoriów okręgów szkolnych podając tekst i nuty hymnu. Rok później Minister Spraw Wewnętrznych wysłał do wojewodów okólnik z obowiązującym tekstem jednej zwrotki i refrenu. W tym samym roku ustalono akompaniament fortepianowy i podkład harmoniczny hymnu. Mazurka Dąbrowskiego do ustawy zasadniczej wpisano dopiero w roku 1976. W takiej formie obowiązuje on do dziś.

Załącznik Nr 5

Nadanie sztandaru Ośrodkowi

Najważniejszą uroczystością w życiu naszej placówki było nadanie imienia 26 maja 2007 roku oraz sztandaru 19 września 2014 roku w dniu obchodów 30-lecia funkcjonowania Ośrodka.
W naszej placówce gwoździe na drzewcu nie znalazły się , ponieważ to zwiększa ciężar sztandaru. Przygotowaliśmy okolicznościową tablicę, na której umieściliśmy je. Tablica umieszczona jest obok gabloty, w której przechowywany jest sztandar.

Przekazanie sztandaru:

1. Fundatorzy (pracownicy, rodzice, Grono Przyjaciół) Dyrektorowi Ośrodka.
2. Dyrektor uczniom.

Ten ważny dzień podzielony został na dwie części:

- Przed południem – zasadnicza część uroczystości:
  - Uroczysta Msza Święta w kościele parafialnym pw. św. Piotra i Pawła w Krępie Kościelnej
    (przygotowanie do Mszy Świętej: ustawienie pocztów sztandarowych – nasz jako pierwszy przy prezbiterium)
    - usadzenie zaproszonych Gości,
    - Dyrektor prosi o odprawienie Mszy Świętej i poświęcenie sztandaru,
    - poświęcenie sztandaru po sakramencie Komunii Świętej (najpierw prośba rodziców o poświęcenie sztandaru),
    - przekazanie sztandaru (naprzeciw pocztu sztandarowego staje Dyrektor i rodzice przekazują mu sztandar mówiąc: „poświęcony sztandar naszego Ośrodka przekazujemy w ręce dyrektora”. Dyrektor skłania się sztandarowi i odbiera go od rodziców. Rodzice odchodzą. Podchodzi poczet sztandarowy uczniów i odbiera sztandar od dyrektora),
    - ślubowanie uczniów, nauczycieli, pracowników (po 2 przedstawicieli)
      Tekst ślubowania (czyta nauczyciel):
      „My uczniowie, wychowankowie, rodzice, nauczyciele i pracownicy ślubujemy uroczyście:
      Naszą postawą godnie reprezentować Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Hucie. Dołożyć wszelkich starań, by nigdy nie przynieść ujmy dobremu imieniu naszej placówki.
      Ślubujemy!
      Przyrzekamy okazywać należny szacunek rodzicom, wychowankom, kolegom i zawsze postępować zgodnie z zasadami humanizmu i sprawiedliwości społecznej, w duchu tolerancji i miłości.
      Ślubujemy!
      Sumiennie i uczciwie wypełniać swoje obowiązki, wypełniać misję przygotowania naszych dzieci do funkcjonowania w codziennym życiu, zapewnienia im poczucia bezpieczeństwa, akceptacji, pewności siebie i sukcesu.
      Ślubujemy!

TAK NAM DOPOMÓŻ BÓG”

- Prezentacja sztandaru – poczet sztandarowy idzie ze sztandarem przez środek kościoła do drzwi i wraca.
- Przejazd do Huty – część oficjalna w Ośrodku:
  - ✓ wprowadzenie sztandaru – hymn państwowy,
  - ✓ powitanie Gości przez dyrektora,
  - ✓ wystąpienie zaproszonych Gości (w trakcie tej uroczystości sztandar stoi w widocznym miejscu),
  - ✓ wyprowadzenie sztandaru,
  - ✓ prezentacja multimedialna: „30 lat minęło…” oraz część artystyczna,
  - ✓ zwiedzanie placówki przez zaproszonych Gości, wpisy do wyłożonej Księgi Pamiątkowej,
  - ✓ poczęstunek dla Gości, a dla dzieci, rodziców, pracowników – piknik rodzinny.

Opracowanie:

- Wanda Faber
- Piotr Faber

Opracowano na podstawie obowiązujących przepisów oraz propozycji ceremoniału szkolnego dla województwa świętokrzyskiego oraz Poznania.